

MINISTERSTWO SPRAWIEDLIWOŚCI REPUBLIKI BIAŁORUSI

ul. Kolektornaja 10, 220004 Mińsk

Tel./faks: 200-86-87, 200-97-55

e-mail: kanc@minjust.by

01.04.2020 nr 07-29/810

odp. na DWMPC-V.8030.60.2019

Ministerstwo Sprawiedliwości
Rzeczypospolitej Polskiej

Dotyczy trybu wykonania wniosków o udzielenie pomocy prawnej

Ministerstwo Sprawiedliwości Republiki Białorusi przekazuje wyrazy szacunku Ministerstwu Sprawiedliwości Rzeczypospolitej Polskiej i w uzupełnieniu do treści pisma nr 07-29/4688 z dnia 25 listopada 2019 roku, zgodnie z art. 15 Umowy między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Białorusi o pomocy prawnej i stosunkach prawnych w sprawach cywilnych, rodzinnych, pracowniczych i karnych, podpisanej w Mińsku 26 października 1994 r. (zwanej dalej „Umową”) informuje, co następuje.

Tryb wykonania wniosków sądów zagranicznych o udzielenie pomocy prawnej przez sądy powszechne Republiki Białorusi regulowany jest w sprawach cywilnych przez art. 560 Kodeksu postępowania cywilnego Republiki Białorusi (zwanego dalej „KPC”), w sprawach gospodarczych – przez art. 244 Kodeksu postępowania gospodarczego Republiki Białorusi (zwanego dalej „KPG”) oraz przepisami rozdziału 8 postanowienia nr 21 Plenum Naczelnego Sądu Gospodarczego Republiki Białorusi z dnia 31 października 2011 r. *O niektórych zagadnieniach rozpatrywania przez sądy gospodarcze Republiki Białorusi spraw z udziałem obywateli państw obcych.*

Zagadnienia bezpośredniego wykonania przez sądy powszechne Republiki Białorusi wniosków sądów Rzeczypospolitej Polskiej uregulowane są w Umowie oraz w Porozumieniu między Ministerstwem Sprawiedliwości Rzeczypospolitej Polskiej a Ministerstwem Sprawiedliwości Republiki Białorusi, Sądem Najwyższym Republiki Białorusi i Naczelnym Sądem Gospodarczym Republiki Białorusi o bezpośrednim porozumiewaniu się sądów w zakresie udzielania pomocy prawnej, zawartym w Mińsku dnia 13 lutego 2009 r.

Sąd Rzeczypospolitej Polskiej, przed którym prowadzone jest postępowanie, kieruje wniosek o udzielenie pomocy prawnej bezpośrednio do sądu powszechnego Republiki Białorusi, na terytorium którego prośba powinna zostać wykonana – do sądu obwodowego (lub Sądu Miejskiego m. Mińsk), jeżeli wniosek dotyczy rozpatrzenia sprawy cywilnej, lub do obwodowego sądu gospodarczego (lub Sądu Gospodarczego m. Mińsk), w przypadku, jeżeli wniosek dotyczy rozpatrzenia sprawy gospodarczej.

Sąd, który otrzymał wniosek o udzielenie pomocy prawnej, niezwłocznie przesyła go do sądu właściwego do wykonania wniosku.

Materiały dotyczące wykonania wniosku o udzielenie pomocy prawnej są przekazywane przez sąd powszechny Republiki Białorusi, który wykonał wniosek, bezpośrednio do sądu Rzeczypospolitej Polskiej, który wystąpił z wnioskiem.

1. Tryb wykonania wniosków sądów zagranicznych o udzielenie pomocy prawnej przez sądy powszechne Republiki Białorusi w sprawach gospodarczych.

Sądami rozpatrującymi w Republice Białorusi sprawy gospodarcze są obwodowe sądy gospodarcze (lub Sąd Gospodarczy m. Mińsk).

Doręczenie i obieg dokumentów, inne wnioski o okazanie pomocy prawnej odbywają się zgodnie z zasadami właściwości i kompetencji określonymi w KPG, zapewnia właściwy terytorialnie obwodowy sąd gospodarczy (lub Sąd Gospodarczy m. Mińsk), na obszarze działania którego wymagane jest dokonanie niezbędnych czynności procesowych.

Podczas wykonywania wniosków o udzielenie pomocy prawnej, skierowanych przez sądy i inne kompetentne organy państw obcych, obowiązuje prawodawstwo Republiki Białorusi.

Sąd rozpatrujący sprawy gospodarcze wykonuje wnioski sądów oraz innych kompetentnych organów państw obcych dotyczące poszczególnych czynności procesowych w trybie określonym przez akty ustawodawcze i (lub) umowy międzynarodowe zawarte przez Republikę Białorusi (doręczenie wezwań i innych dokumentów, uzyskanie dowodów pisemnych, przeprowadzenie ekspertyzy, wizja lokalna i inne).

W sprawie przyjęcia do wykonania wniosku sądu państwa obcego o udzielenie pomocy prawnej na terytorium Republiki Białorusi sąd rozpatrujący sprawy gospodarcze wydaje stosowne postanowienie.

Sąd lub inny kompetentny organ państwa obcego może złożyć wniosek o inną formę wykonania wniosku o udzielenie pomocy prawnej. Wniosek taki może zostać wykonany pod warunkiem, że jego forma nie stoi w sprzeczności z ustawodawstwem Republiki Białorusi.

Jeżeli wykonanie wniosku o udzielenie pomocy prawnej nie leży we właściwości sądu rozpatrującego sprawy gospodarcze wniosek przekazywany jest do kompetentnego organu Republiki Białorusi, o czym sąd właściwy powiadamia sąd państwa obcego, który wystosował wniosek, lub właściwy organ w państwie obcym, zgodnie z trybem ustalonym w umowie międzynarodowej.

Doręczenie dokumentów następuje podczas posiedzenia sądu.

Zawiadomienie sądowe wystosowuje sąd rozpatrujący sprawy gospodarcze na adres siedziby organizacji (filii, przedstawicielstwa osoby prawnej, jeżeli pozew spowodowany jest ich działalnością) lub na adres miejsca zamieszkania osoby prowadzącej indywidualną działalność gospodarczą, lub na adres obywatela.

Sąd rozpatrujący sprawy gospodarcze może również zawiadomić uczestników postępowania w sprawie gospodarczej o dacie i miejscu przeprowadzenia posiedzenia sądu za pośrednictwem telefonogramu, telegramu, łączności telefaksowej, globalnej sieci komputerowej Internet, w tym za pośrednictwem poczty elektronicznej, oraz z wykorzystaniem innych środków łączności zapewniających potwierdzenie faktu zawiadomienia lub wezwania w trybie określonym prawem.

Niestawiennictwo na posiedzeniu sądowym osoby, której należy doręczyć dokumenty, nie stanowi przeszkody do wykonania wniosku. Jeżeli wezwanie takiej osoby do sądu jest niemożliwe, doręczane dokumenty wysyłane są do adresata listem poleconym z potwierdzeniem odbioru. W takim przypadku do informacji o doręczeniu, kierowanej do sądu lub innego kompetentnego organu państwa obcego, należy dołączyć zwrotne potwierdzenie o doręczeniu za potwierdzeniem odbioru lub powiadomienie o przyczynie, dla której dokumenty nie zostały doręczone adresatowi.

W przypadku niemożliwości dostarczenia dokumentów osobie (w związku z jej niestawiennictwem na posiedzeniu sądu, nieodebraniem dokumentów wysłanych listem poleconym za potwierdzeniem odbioru) sąd rozpatrujący sprawy gospodarcze wydaje postanowienie, w którym informuje o okolicznościach uniemożliwiających wykonanie wniosku.

Jeżeli umowa międzynarodowa nie stanowi inaczej, to w przypadku, gdy wniosek o udzielenie pomocy prawnej nie może zostać wykonany z powodu niewłaściwego adresu

wskazanego we wniosku, sąd rozpatrujący sprawy gospodarcze podejmuje działania mające na celu ustalenie właściwego adresu i przesyła zapytanie do właściwego sądu pod nowym adresem, zawiadamiając o tym sąd lub inny kompetentny organ państwa obcego. Jeżeli niemożliwe jest ustalenie dokładnego adresu, zapytanie wraca w trybie przewidzianym w umowie międzynarodowej i ustawodawstwie Republiki Białorusi.

W sprawie wykonania wniosku o udzielenie pomocy prawnej lub odmowy jego wykonania sąd rozpatrujący sprawy gospodarcze wydaje postanowienia, które przekazywane są właściwemu sądowi lub innemu kompetentnemu organowi w państwie obcym.

Wniosek sądu lub innego kompetentnego organu państwa trzeciego nie podlega wykonaniu, jeżeli:

- wykonanie wniosku stoi w sprzeczności z porządkiem publicznym Republiki Białorusi;
- wykonanie wniosku nie leży we właściwości sądu rozpatrującego sprawy gospodarcze w Republice Białorusi;
- nie stwierdzono autentyczności wniosku jako dokumentu, na podstawie którego kierowany jest wniosek o dokonanie oddzielnych czynności procesowych.

2. Tryb wykonania wniosków sądów zagranicznych o udzielenie pomocy prawnej przez sądy powszechne Republiki Białorusi w sprawach cywilnych.

Sądy powszechne Republiki Białorusi, jeżeli zawarta jest umowa międzynarodowa, wykonują przekazane im w określonym trybie wnioski sądów państw obcych o udzielenie pomocy prawnej w sprawach cywilnych, w stosunku do określonych czynności procesowych (doręczenie wezwań i innych dokumentów procesowych, przesłuchania stron i świadków, dokonanie ekspertyzy, wizji lokalnej itd.) w określonym trybie, za wyjątkiem przypadków, gdy:

- 1) wykonanie wniosku stałoby w sprzeczności z suwerennością Republiki Białorusi lub zagrażało jej bezpieczeństwu;
- 2) wykonanie wniosku nie należy do właściwości sądu.

Wykonanie wniosków sądów państw obcych dotyczących oddzielnych czynności procesowych prowadzone jest na podstawie procesowego ustawodawstwa Republiki Białorusi.

Zawiadomienie osób, którym należy doręczyć dokumenty, o miejscu i czasie ich doręczenia odbywa się za pomocą wezwań sądowych.

Jeżeli zajdzie taka potrzeba, wspomniane osoby mogą być zawiadomione lub wezwane za pośrednictwem listu poleconego za potwierdzeniem odbioru, telefonogramu lub telegramu, wiadomości SMS, łączności telefaksowej, globalnej sieci komputerowej Internet, w tym za pośrednictwem poczty elektronicznej, oraz z wykorzystaniem innych środków łączności zapewniających potwierdzenie faktu zawiadomienia lub wezwania.

O rezultatach wykonania wniosku sądu państwa obcego sąd powszechny Republiki Białorusi sporządza potwierdzenie doręczenia dokumentów.

Potwierdzenie doręczenia dokumentów, podpisane przez sędziego i opatrzone okrągłą pieczęcią sądu, przesyłane jest do sądu, który zwrócił się z odpowiednim wnioskiem.

Naczelnik Zarządu Współpracy Międzynarodowej – A.A. Alioszyn [podpis]

Sporządził: 07 Kudyрко 211 01 85